

Vergaderjaar 2023–2024

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

AR

BRIEF VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 februari 2024

Hierbij sturen wij u, conform de EU-informatieafspraken¹, de rapportage van EU-wetgevingsonderhandelingen voor de periode oktober tot en met december 2023 op het gebied van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Deze rapportage bevat een toelichting op de stand van zaken van de EU-wetgevingsonderhandelingen op het terrein van zowel de Minister van Buitenlandse Zaken als op het terrein van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
G.E.W. van Leeuwen

¹ Het overzicht van deze afspraken is opgenomen in de bijlage bij de Kamerbrief afspraken EU-informatievoorziening van juli 2020, Kamerstukken 2019/20, 22 112, nr. 2898.

Titel	Document nummers	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Verordening tot wijziging van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021–2027	COM(2023)337, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3757	In totaal heeft de Commissie 66 mld. hogere uitgaven plus 33 mld. aan leningen voor Oekraïne voorgesteld, via ophoging van de MFK-plafonds en daarnaast speciale instrumenten.	De Europese Raad heeft op 1 februari overeenstemming bereikt over een tussentijdse herziening van het MFK. De relevante elementen van dit akkoord worden momenteel verwerkt in een aanpassing van de MFK-verordening, die na goedkeuring van het EP op korte termijn door de Raad zal worden aangenomen. In het verslag van de Europese Raad van 1 februari worden de uitkomsten nader toegelicht.
Wijziging Statuut Hof van Justitie	15936/22, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3611	Belangrijkste onderdeel is de overheveling van de bevoegdheid om kennis te nemen van prejudiciële zaken van het Hof naar het Gerecht, op een aantal specifiek afgebakende terreinen. Verder gaat het om de uitbreiding van het mechanisme voor voorafgaande toelating van hogere voorzieningen bij het Hof.	De Raad heeft een algemene oriëntatie bereikt op 23 mei 2023. ¹ Het EP heeft een standpunt aangenomen op 27 september 2023. ² Vervolgens zijn de quadrilogen (besprekingen tussen EU-Hof, Europees Parlement, Commissie en Raad) gestart. Streven is om een akkoord te bereiken voor het einde van het EP-mandaat. Op 7 december 2023 hebben de vier partijen een voorlopig akkoord gesloten over de tekst. ³ Dit akkoord moet nog bevestigd worden door de Raad.
Herziening verordening opschortingsmechanisme voor visumvrije derde landen	COM(2023)642, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3840	Herziening ziet toe op: aanvullende gronden voor opschorting (zogenaamde triggers), aangepaste drempelwaarden, de opschortingsprocedure zelf en de monitorings- en rapporteringsverplichtingen.	Het BNC-fiche is op 24 november 2023 aan de Kamers verzonden. Het voorstel ligt voor in de Raadswerkgroep visa, waar naar een Raadspositie wordt toegewerkt. Het Europees Parlement moet nog een rapporteur aanstellen. Verwachting van het Belgische voorzitterschap is dat afronding van dit voorstel na de EP-verkiezingen van juni dit jaar plaats zal vinden.
Verordening tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan	COM(2023)692, Kamerstuk 23 987, nr. 395.	In het voorstel wordt 6 mld. vrijgemaakt voor sociaaleconomische investeringen in de Westelijke Balkan. De landen kunnen aanspraak maken op dit geld door het doorvoeren van hervormingen, o.a. op het gebied van de economie en de rechtsstaat.	De kabinetsappreciatie over het uitbreidingspakket 2023 is op 1 december 2023 aan de Kamers verzonden. Daarvan maakt dit voorstel onderdeel uit. Momenteel wordt over de verordening onderhandeld op Raadswerkgroepniveau. De intentie van het Belgisch voorzitterschap is om de verordening voor de EP-verkiezingen van juni 2024 aan te nemen. Het voorzitterschap wil eind maart een gedeeltelijk Raadsmandaat aannemen.
Herziening richtlijn consulaire bescherming niet-vertegenwoordigde EU-burgers in derde landen	COM(2023)930	Herziening ziet toe op het verbeteren van het recht op consulaire bescherming door niet-vertegenwoordigde EU-burgers in derde landen, d.m.v. de introductie van een uitgewerkte definitie van niet-vertegenwoordigd-zijn, geherdefinieerde samenwerkingsmechanismen en rol voor de EU-delegaties, nieuwe informatievoorzieningseisen en een herziening van de financiële procedures.	Het Commissievoorstel is op 6 december 2023 gepubliceerd. Begin februari wordt het BNC-fiche aan de Kamers verzonden. Naar verwachting starten de onderhandelingen dan ook onder het Belgische EU-voorzitterschap in de Raadswerkgroep Consulaire zaken (COCON).
Herziening Verordening Algemeen Preferentieel Stelsel (APS)	COM(2021)579, BNC-fiche (2021), Kamerstuk 22 112, nr. 3237, Kamerstuk 22 112, nr. 3593, COM(2023)426 en Kamerstuk 22 112, nr. 3755	Vanwege het uitblijven van een akkoord over de herziening van het APS, is de huidige APS verordening op 22 november 2023 verlengd tot 31 december 2027. Op die manier blijven de tariefpreferenties voor ontwikkelingslanden behouden. Ondertussen loopt de trilog over de herziening door.	Vooralsnog is er geen politiek akkoord bereikt in de trilogonderhandelingen over de herziening van het APS.
Verordening anti-dwang instrument (ACI)	COM(2021)774 en COM(2021)775, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3300	Het voorstel introduceert een instrument om economische dwang door derde landen te voorkomen, en waarmee in het geval dat er sprake is van economische dwang, daar (onder voorwaarden) op kan worden gereageerd.	Het anti-dwang instrument is 27 december 2023 van kracht geworden, 20 dagen na publicatie van de verordening in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Titel	Document nummers	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Richtlijn internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (CSDDD)	COM(2022)71, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3393	Het voorstel verplicht het toepassen van gepaste zorgvuldigheid voor grote bedrijven die actief zijn op de Europese markt. Dit houdt in dat zij (potentiële) negatieve effecten op mens en milieu in hun waardeketens moeten identificeren en aanpakken en daarover verantwoording moeten afleggen.	Op 14 december 2023 hebben de EU-lidstaten, het Europees Parlement en de Europese Commissie een voorlopig politiek akkoord bereikt over de CSDDD. Hier wordt separaat informatie over verzonden. Het bereikte akkoord moet nog formeel worden goedgekeurd door de lidstaten en het Europees Parlement, dat zal naar verwachting in het voorjaar gebeuren. Na stemming over het politieke akkoord en publicatie van de definitieve richtlijn gaat het implementatietraject van start.
Verordening verbod producten gemaakt met dwangarbeid (FLR)	COM(2022)453, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3537	Het voorstel bevat een verbod op producten gemaakt met dwangarbeid. Als de verordening in werking treedt, kunnen producten waarvan wordt vastgesteld dat deze met dwangarbeid zijn gemaakt niet meer op de EU-markt gebracht worden of worden uitgevoerd.	Over de verordening heeft de Raad op 26 januari jl. een positie bereikt. Het streven is Uw Kamer hierover, voor het Commissiedebat op 15 februari over de formele Raad Buitenlandse Handel, nader te informeren.
Oekraïne faciliteit als onderdeel van Herziening MFK 2021–2027	COM(2023)338, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3758.	Als onderdeel van de MFK-herziening heeft de Commissie voorgesteld om een Oekraïne-faciliteit op te richten van waaruit de EU meerjarig financiële steun aan Oekraïne kan verstrekken. In het voorstel heeft deze faciliteit een maximale omvang van 50 mld. euro, met indicatief 33 mld. aan leningen en 17 mld. aan niet-terugbetaalbare steun zoals subsidies en garanties.	Op 1 februari jl. heeft de Europese Raad overeenstemming bereikt over een tussentijdse herziening van het MFK, waaronder de Oekraïne faciliteit. De triloogonderhandelingen over de verordening ter oprichting van de Oekraïne faciliteit zijn op dit moment gaande en zullen naar verwachting spoedig worden afgerond.

¹ Raadsdocument 9742/23.

² Rapport A9–0278/2023.

³ Raadsdocument 16848/23.